

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 131636.

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T

No. 8/1952.

Verzonden aan:
Zie verzendlijst 113722

Verzonden op: 28 Februari 1952

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Twello Gem. Voorst	21/1	38/130	rustig matig appl.	E.Nieuwen- huis	Waarheid film- tournee
Zwaagwest- einde Gem. Dantumadeel	26/1	90/--	rustig	L.de Haan	Filmvoorstel- ling
Haarlem	2/2	200/220	rustig	T.Segerius	Feestavond "A- bonnéewerfcampa- ne"
Beverwijk	7/2	525/500	rustig weinig enth.	--	Waarheid film- tournee
Houtige- hage Gem. Smalingerland	7/2	45/100	rustig	J.Haken	Openb.verg.
Sneek	7/2	110/150	rustig	C.Meyer	Waarheid film- tournee
Baarn	9/2	30/120	rustig	J.Flameling	Filmvoorstel- ling
Rotterdam	11/2	425/425	rustig	G.Wagenaar	Protestverg. "Ver- bod Februari- staking" <u>Winschoten</u>

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 2.

Winschoten 11/2 75/300' rustig onbekend Filmvoorstelling

COLLECTIEF OVERZICHT

De films die in het kader van de Waarheid filmtournee worden vertoond zijn "Het Zwarte Goud" en enige Russische documentaires en journaals.

Verder werd de Hongaarse film "Bevrijde Grond" gedraaid. Diverse bijeenkomsten werden opgeluisterd met muziek, zang en toneelspel.

Gecolporteed werd met communistische lectuur.

De belangstelling voor de bijeenkomsten was groot; 75% van de beschikbare plaatsen waren bezet. Er werden handtekeningen verzameld voor een vredespact tussen "De Grote Vijf"

LEUZEN:

Op spandoeken waren de volgende leuzen te lezen

"Voor meer Werk en Woningen"

"Vrede en geen Kanonnen, maar woningen"

"Vrede, Vrijheid, Werk en Woningen"

"Strijdt voor de Vrede"

"Meer kennis door duurzame Vrede"

"Voor een Vredespact met de Grote Vijf"

"Roem aan de Februaristakers"

"Werft abonné's voor De Waarheid, neemt deel aan de colportage"

COLLECTES.

Gecollecteerd werd in hoofdzaak voor het verkiezingspropagandafonds en voor "De Waarheid", ook werden zegels verkocht ten bate van het verkiezingsfonds.

MOTIES.

Hier en daar werd een protest-motie aangenomen tegen het verbod van demonstratie bij de herdenking van de Februaristaking, welke ter kennis zou worden gebracht van de Burgemeester van Amsterdam.

Verder werd een protestschrijven opgesteld, gericht aan de Minister-President, tegen het "Ambtenarenverbod".

AFHANKELIJKHEID VAN AMERIKA.

Zoals gewoonlijk worden de toenemende werkloosheid, de stijgende prijzen en algemene verlaging van het levenspeil geweten aan de invloed van Amerika op de politiek van onze regering

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 3.

regering. In dit verband werd betoogd dat het aan deze politiek te danken is dat er momenteel 175.000 werklozen zijn. "Deze rose-bruine regering" helt over naar het Amerikaanse fascisme, zo werd gezegd. We hebben nu opnieuw een bezetting; niet meer van de Duitse "stiefels" maar van de "kauwgomvreters". Toen de Marshallhulp begon, stond dit triomphantelijk in alle kranten. Nu kwamen we wel uit de narigheid en nu was Nederland gered. Thans, na vier jaar Marshallhulp, zo werd betoogd, eten we inplaats van witbrood bijna allemaal weer bruin brood, dat ook nog elke dag duurder wordt. Inplaats van brood komen er dure tanks en kanonnen, als gevolg van het ondertekenen van het Atlantisch Pact, waartoe onze regering als dank voor de Marshallhulp is moeten overgaan. Nu wordt ons land leeggezogen door de "Wallstreetartisten".

STRIJD TEGEN WERKLOOSHEID.

Sprekende over het verzet van de arbeiders tegen de toenemende werkloosheid betoogde Jan Haken dat er eens een tijd zal komen dat men zal zeggen dat in Houtigehage de victorie begon. Hier laten de arbeiders zien dat zij werken willen en dat er inderdaad ook werk is. Het is niet nodig dat er zoveel mensen werkloos rondlopen, en de hand moeten ophouden om steun. De arbeiders hebben hier getoond, dat zij met eerlijke arbeid hun brood willen verdienen. Ook is door de actie van de werklozen van Houtigehage het overige gedeelte van Nederland wakker geschud en op allerlei andere plaatsen zal men met dergelijke acties beginnen. De regering in Den Haag is nu gedwongen zich over het werklozenvraagstuk te bezinnen, aldus spreker.

DE VERKIEZINGEN.

Hoog werd opgegeven over het succes van de abonnéwerf-campagne. Aangedrongen werd met deze actie door te gaan, omdat gerekend kan worden op 3 stemmen bij de verkiezingen voor elke vaste abonné op "De Waarheid"

Theo Segerius spoorde de aanwezigen aan om onder de leuze "Voor meer werk en woningen" door te gaan met reclame maken en de mensen te winnen voor de vrede die de communisten prediken.

OPLEVING VAN FASCISME.

Vele sprekers meenden talrijke tekenen van het herlevende fascisme te bespeuren. Als één daarvan werd genoemd het bouwen van grote kazernecomplexen inplaats van woningen.

En dit alles omdat er volgens de Amerikanen en ook onze regering, gevaar uit het Oosten zou dreigen. Rusland zou onze "democratie" willen aanvallen en daarom moeten wij bewapenen.

Daarom

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 4.

Daarom moeten onze jongens zelfs weer onder vroegere Nazigeneraals staan. Deze Nazi's zullen dus hun handwerk ook aan onze jeugd gaan onderwijzen. De nazibeulen, die ons land terroriseerden, moeten in het kader van het Amerikaanse fascisme, worden losgelaten, terwijl met tanks en mitrailleurs, aangeschaft met geld dat aan de arbeiders werd ontnomen, diezelfde arbeiders in bedwang worden gehouden, die hun nationale helden willen herdenken. Ook het "Ambtenarenverbod" is een nazi-maatregel.

Toen Gerben Wagenaar hierover interpelleerde in de Tweede Kamer, wist Drees niet waar hij het moest zoeken. Ziedaar de "democratie" die door Rusland zou worden bedreigd, aldus Jan Haken.

G R O E P 2 - O.P.S.J.

Haarlem 3/2 180/220 enth. L.de Jong Muziekuitvoering

Het gehoor bestond hoofdzakelijk uit jeugdige arbeiders. Er waren slechts weinig scholieren.

Spreekster wekte op tot de handtekeningenactie voor een vredespact tussen de Grote Vijf. In de zaal was een stand aanwezig met lectuur als "Studie en Strijd", World Student News, etc.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Dordrecht 2/2 200/200 enth. G.Eikelboom- Meuleman Kinderfilm

Rotterdam 6/2 160/160 rustig J. Grandia- Smits Cabaret enz.

Spreekster te Dordrecht memoreerde, dat de "Stichting Kinderuitzending" het plan heeft deze zomer kinderen naar buiten te zenden à raison van f.15.-- per week.

Grandia-Smits kondigde aan dat op 8 Maart a.s. te Rotterdam een massale demonstratie" gehouden zal worden.

Zij critiseerde het verbod van de herdenking van de Februari-staking te Amsterdam.

In de pauze circuleerden protestlijsten welke naar de

D I E N S T G E H E I M

W.O.8 /1952, blz. 5.

burgemeester van Amsterdam zouden worden gezonden. Ook werden verbruiksvoorwerpen verloot. (Opbrengst f. 83.60)
De avond werd gevuld met muziek en zangnummers.

G R O E P 3 - U.S.S.R.

Aalsmeer	28/1	60/100	rustig	Koning	film: "In Vredestijd"
Utrecht	9/2 10/2	300/325	rustig	B.Lindeman	film: "Ver van Moskou"

Spreker gaf een relaas van zijn reis door de Sovjet Unie als lid van een delegatie van de Vereniging "Nederland-U.S.S.R." Toen de arbeiders onder leiding van kameraad Stalin de volledige macht in handen kregen, werden de toestanden in de Sovjet Unie beter. Met man en macht wordt gewerkt om onafhankelijk te zijn van alles wat naar kapitaal ruikt.

Voorts betoogde hij, dat Rusland ook Nederland van het fascisme bevrijd heeft. In de oorlog tegen de Duitsers hadden zij miljoenen mensenlevens verloren. De Westelijke geallieerden brachten niet veel offers. Zij ondervonden weinig of geen tegenstand.

Voor de pauze trad het Russisch dansgezelschap "KRASNAJA ZWJEZDA" op. Tot slot werd de film vertoond.

Sprekende over het verbod van de herdenking van de Februaristaking te Amsterdam betoogde Lindemann, dat het Franse volk in een dergelijk geval binnen 24 uur het werk zou neerleggen.

Ook hij bracht naar voren dat Rusland alles in het werk zou stellen om de vrede te handhaven. Dit streven vond in de U.N.O. tegenwerking.

DIVERSEN - ACTIEGROEP TEGEN DE DUITSE HERBEWAPENING "DAT NOOIT WEER"

Rotterdam	28/1	90/150	lauw	Prof. de Vries	filmvert.
-----------	------	--------	------	----------------	-----------

Sprekende over de wereldpolitiek stelde Prof. C.W. de Vries vast, dat zowel in Rusland als in Amerika een algemeen verlangen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 6.

verlangen naar vrede bestaat. Beide landen echter hadden zich veilig te stellen. Amerika betrok hierbij West-Europa. West-Duitsland moest eveneens ingeschakeld worden. Hierdoor was een gevaarlijke situatie geschapen, waartegen allerwege verzet wordt aangetekend.

Frankrijk maakt bezwaar tegen de Duitse bewapening en ook in Duitsland zelf verzetten vooraanstaande personen zich. Algemene verkiezingen zouden in dit land een duidelijker beeld geven van de heersende mening.

Of er in Nederland voldoende steun van het volk, in zijn geheel, zou gevonden worden voor de actie "dat nooit weer", werd door spreker betwijfeld. Toch kon een minderheid langs wettelijke weg zijn invloed op de Regering doen gelden. Mocht onverhoopt de Duitse herbewapening niet geheel verhinderd kunnen worden, dan moet men trachten de omvang ervan zoveel mogelijk te beperken. In verband met de agressieve aard der Duitsers mocht geen strategische luchtmacht toegestaan worden.

Tijdens de discussie merkte een der sprekers op, dat hij het betoog weinig positief vond. Men moest de regering niet "verzoeken" maar men diende te "eisen".

Na de pauze werd de film "En toch.....Rotterdam" vertoond.

Spandoeken waren aangebracht met de leuzen: "Dat nooit weer" en "Tegen de Duitse herbewapening".

G. R. O. E. P. 4-A - EENHEIDSVAKCENTRALE.

Lutjewinkel Gem. Winkel	24/1	35/200	--	G. Hoorn	Filmavond B.L.Z.
Oostwold Gem. Midwolda	26/1	100/--	weinig interesse	T. Haagsma	Toneelvoorst. E.V.C., afd. Oostwold
Nieuwe Schans	27/1	170/--	--	W. Hartog	E.V.C. feest- avond afd. Nieuwe Schans
Hilversum	28/1	275/400	zeer kalm	B.v.d. Heul	Prop. feest- verg. E.V.C. Hilversum
Wormerveer	8/2	280/350	tamelijk enth.	G.C. Berg- huis T. Stouten	Filmavond v.d. Plaatselijke Centrale der E.V.C. <u>Koog a/d Zaan</u>

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 7.

Koog a/d Zaan 8/2	100/400	lauw	B.Blokzijl	Openb.verg. v. Plaatselijke Cen- trales Zaanstreek
Winschoten	9/2	150/400	-- F.Meis	Prop. feestavond v.d. afd. Win- schoten v.d. E.V.C.

Op de bovenvermelde vergaderingen werd zoals gebruikelijk geageerd tegen het kapitalisme, de Unie-bonden en vooral het N.V.V., de bewapening en het Marshallplan. Daarnaast werd, behalve aan de Hannie Schaft-herdenking, nog bijzondere aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

Herdenking Februari-staking 1941.

Bij de bespreking hiervan in Nieuwe Schans, achtte Wessel HARTOG (voorzitter HB van de Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid (ABWB-EVC)) het niet onmogelijk, dat deze staking in de toekomst nog eens navolging zou vinden. Theunis STOUTEN (Secretaris ABWB-EVC, afd. Haarlem) riep in Wormerveer alle aanwezigen op om niettegenstaande het verbod van de Amsterdamse burgemeester, de demonstratie wel te doen doorgaan en, door daaraan deel te nemen, als één man tegen het verbod te protesteren. Vergaderingsvoorzitter BERGHUIS (bezoldigd propagandist van de "Metaal"-E.V.C.) spoorde de aanwezigen aan, reeds nu in de bedrijven actie te gaan voeren voor de stakingsherdenking en daarvoor gelden in te zamelen, om bloemen e.d. te kopen. Hij deelde onder applaus mede, dat namens de vergadering een protesttelegram aan de burgemeester van Amsterdam zou worden gestuurd, alsmede een telegram van instemming aan het organiserende comité.

Met algemene stemmen werd ook uit de vergadering te Koog a/d Zaan een protest-motie aan de burgemeester van Amsterdam gezonden.

Werkloosheid.

Over de cijfers heerste bij de sprekers enig misverstand. In Lutjewinkel (Gen. Winkel) zei Gerrit HOORN (penningmeester HB Bond van Land- en Zuivelarbeiders (B.L.Z.-E.V.C.)) dat het aantal werklozen in ons land ongeveer 160.000 bedraagt waaronder 24.000 bouwvakarbeiders. W.HARTOG wees in Nieuwe Schans op de slapte in het bouwvak, terwijl duizenden zitten te springen om een woning. Het voor de woningbouw benodigde geld, wordt nu uitgegeven voor oorlogsdoeleinden. B. van der HEUL lid van het Verbondsbestuur van de E.V.C., sprak te Hilversum over de voer-oorlogse werkloosheidsperiode. Toen werden hier en daar

werklozencomité's

D I E N S T G E H E B I M

W.O. 8/1952, blz. 8.

werklozencomité's opgericht met het doel om de steun, die werd gegeven, verhoogd te krijgen. Strijd werd toen niet gevoerd. Officieel bedraagt het aantal werklozen 160.000; maar in feite komt het werklozencijfer op 400.000, als we ook hen, die onder de wapenen zijn en de geëmigreerden meetellen. Te Koog a/d Zaan sprak B.BLOKZIJL. Hij meende, dat het aantal werklozen 250.000 bedroeg, waarbij hij de "door de regering geëxporteerden", d.w.z. de emigranten optelde bij het door de regering genoemde aantal van 160.000 werklozen.

F.MEIS (secretaris HB Algemene Bedrijfsbond Transport (ABT-EVC)), verklaarde te Winschoten, dat er in de provincie Groningen 13.000 werklozen waren, terwijl er in deze provincie werk genoeg was.

Houtigehage.

Over de actie in Houtigehage, merkte B.van der HEUL te Hilversum op, dat de arbeiders in dit Friese dorpje aan het werk zijn gegaan, niettegenstaande de Regering en de bestuurders van dat dorpje zeggen, dat er geen werk is. De arbeiders zullen zelf de werkobjecten opzoeken en uitvoeren. Er is werk genoeg. BLOKZIJL meende, sprekend te Koog a/d Zaan, dat het werken van de arbeiders in Houtigehage in feite "staking" was tegen de werkloosheid.

Landbouw.

Te Lutjewinkel beschreef G.HOORN de toestanden op landbouw-gebied in Hongarije als zeer gunstig wanneer deze vergeleken werden met de toestanden in de Nederlandse landbouw.

D.U.W.-staking.

Te Nieuwe Schans werd de D.U.W.-staking in Drenthe een groot succes voor de E.V.C. genoemd.

Vrede.

In het kader van de actie voor de vrede, deelde de voorzitter van de bijeenkomst te Oostwold, Albert LICH mee, dat hij namens de partij het publiek opwekte om te tekenen op de vredeslijsten, die men zou laten circuleren. W.HARTOG spoorde de aanwezigen in Nieuwe Schans aan om demonstraties te houden om uitdrukking te geven aan de wil tot het behoud van de vrede.

Ambtenarenverbod.

In Hilversum werd een motie voorgelezen, waarin geprotesteerd werd tegen het ambtenarenverbod en tevens onmiddellijke intrekking werd geëist. De mededeling, dat deze motie naar de regering gezonden zou worden werd door de aanwezigen met applaus begroet.

Woningbouw.

F.MEIS, sprekend te Winschoten, noemde het wel opvallend dat

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 9.

dat dadelijk na het bezoek van Minister-President Drees aan Amerika de stad Groningen zijn lening van 2,5 miljoen voor de bouw van woningen had ingetrokken, terwijl voor de uitbreiding van het vliegveld Balde enorme sommen werden besteed.

Politie.

Tenslotte zij nog vermeld, dat het communistische raadslid der gemeente Winschoten, T. H. LAGSMA, in Oostwold opmerkte, dat de aanwezigheid van politie in de zaal hem maar slecht aanstond.

G R O E P 4-C - DIVERSEN.

Tilburg	31/1	40/	enth.	M. Bogers onbekende DUW-arbeider W.F.v. Wijngaarden J.A.M. Horsten	Werklozen Actie Comité
Amsterdam	8/2	250-300/550	saal	S. Korper	Initiatief Comi- té van Werklo- zen

De voorzitter van het Werklozen Actie Comité M. BOGERS in Tilburg deelde mede, dat het Comité buiten elke politieke partij staat; evenals KORPER te Amsterdam meende BOGERS, dat politieke onderwerpen beter buiten de discussie gehouden konden worden. BOGERS maakte gewag van materiële steun van middenstanders in Eindhoven en Tilburg voor het comité. Op een lijst van grieven en wensen zouden reeds een 1000-tal handtekeringen geplaatst zijn, waarbij 90% van de D.U.W.-arbeiders hun handtekeringen geplaatst hadden. Een onbekende D.U.W.-arbeider uit Drenthe propageerde de ongebreidelde staking voor elk geschil of vermeend geschil. De D.U.W.-arbeider Van WIJNGAARDEN verklaarde, dat hij in alle D.U.W.-objecten, waar hij te werk gesteld was, in staat was geweest de D.U.W.-arbeiders tot gezamenlijke acties te bewegen. Johannes A.M. HORSTEN gaf in Tilburg richtlijnen aan voor te voeren acties o.a. voor 10% loonsverhoging, minimumloon voor D.U.W.-arbeiders, enz. Op de vergadering te Amsterdam meende KORPER het aantal werkloze bouwvakarbeiders te mogen stellen op 41.000. Hij prees de actie der werklozen in Houtigehage. Ook in de Bloemstraat te Amsterdam hebben

D I E N S T G E H E I M

W.O. 8/1952, blz. 10.

hebben werklozen een huis zelf opgeknapt en op grond van dit initiatief besloot men tot het oprichten van een werklozenbeweging in Amsterdam. Het is de bedoeling, geregeld bij elkaar te komen tot het houden van contact.

Een gestencild blaadje zal worden uitgegeven. De spreker riep de aanwezigen op, zich Maandag 11 Februari bij het Stadhuis te vervoegen om de Burgemeester met de eisen der werklozen in kennis te brengen. Een honderdtal personen verklaarde zich hiertoe bereid. Van de aanwezigen had een 75-tal de zaal reeds tijdens de pauze verlaten.

P E R S O N A L I A

- ✓ Berghuis (blz.6)
Gerrit Cornelis.
- ✓ Blokzijl (blz.7)
Berend.
- ✓ Bogers (blz.9)
M.
- ✓ Eikelboom-Meuleman
(blz.4)
Gerritje.
- ✓ Flameling (blz.1)
Johannes.
- ✓ Grandia-Smits
(blz.4)
Joukje.
- ✓ Haagsma (blz.6)
Tjerk.
- ✓ de Haan (blz.1)
Lieuwe.
- ✓ Haken (blz.1)
Jan.
- ✓ Heul (blz.6)
Bertus van der.
- ✓ Horstén (blz.9)
Johannes Adrianus